

Аналіз стану водних об'єктів та забезпеченості водними ресурсами в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро і Приазов'я у червні 2017 р.

За даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології протягом двох декад червня у регіоні відмічалась нестійка, переважно прохолодна погода. У третій декаді встановилась спекотна погода. Взагалі, червень був дещо теплішим за норму. Опади спостерігались у вигляді дощів різної інтенсивності та тривалості й випадали по території регіону дуже нерівномірно.

Сумарна кількість опадів у Харківській області становила 10 - 32 мм (15–50% місячної норми), у Луганській та Донецькій областях 37 – 64 мм, що становило 70 – 95 % норми, подекуди в окремих пунктах випало півтори місячної норми.

Протягом місяця на річках регіону продовжувався період літньої межени. На більшості річок спостерігались незначні добові коливання рівнів води з тенденцією повільного спаду. Загальний спад у порівнянні з початком місяця становив 10-31см. Внаслідок водогосподарчої діяльності на р.Сіверський Донець на ділянці м.Чугуїв-м.Зміїв на кінець місяця відмічалось загальне підвищення рівнів води на 19-33см.

Станом на 30 червня рівні води р.Сіверський Донець на ділянці с.Огірцеве-м.Зміїв та на р.Оскіл на 5-59см вищі, на ділянці с.Протопопівка-м.Лисичанськ на 8-35см нижчі за середні багаторічні позначки. Рівні води більшості приток р.Сіверський Донець та річок Приазов'я наближаються до середніх багаторічних позначок даного місяця та декілька вищі за них.

На річках регіону продовжувалось поступове заростання русел, яке на кінець місяця становило 10-60% (на деяких 80-100%) ширини русел.

Середня місячна водність річок (в порівнянні з місячною нормою):

- р.Сіверський Донець на ділянці с.Огірцеве-м.Чугуїв 60-70% місячної норми, на ділянці м.Зміїв-м.Лисичанськ, річках Оскіл та Деркул 90-110% місячної норми;
- на решті річок басейну Сіверський Донець та річок Приазов'я 40-80% місячної норми.

Об'єм стоку та витрати по основних водпостах р. Сіверський Донець у червні 2017 року

Харківська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Огірцеве (кордон РФ та Харківської області, 944 км) - об'єм притоку склав 17,2млн.м³ середніми витратами 6,6 м³/с, з них 2,5 млн.м³ об'єм скиду з вище розташованого Белгородського водосховища (Російська Федерація), що склало 15% від загального притоку. **За останні 11 років водність по даному водпосту була мінімальною.**

Протягом місяця витрати коливались від 5,6 до 8,3м³/с.

-в/п Печеніги (941 км) - об'єм притоку склав 19,6 млн.м³ (57% місячної норми) з середніми витратами 7,6м³/с.

Протягом місяця витрати коливались від 6,5 до 9,2 м³/с. **За останні 11 років водність по даному водпосту була мінімальною.**

- гребля Печенізького водосховища (874 км) - Об'єм скиду склав 31,1 млн.м³, скид здійснювався витратами 12,0 м³/с, за місяць без змін.

Забір на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток забір з р. Сіверський Донець) склав 12,356 млн.м³, (середньодобові витрати – 4,8м³/с).

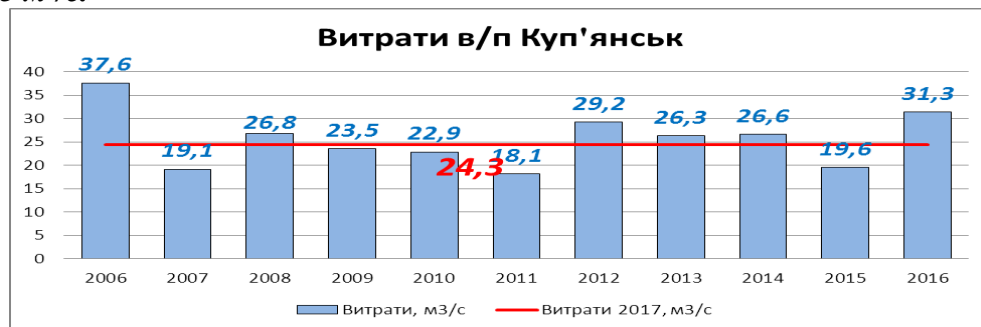
- *в/п Ізюм (602 км)* - Об'єм стоку склав 86,5 млн.м³ (103% місячної норми) з середніми витратами 33,4 м³/с. *За останні 11 років водність, наближена по водності до 2009 з об'ємом стоку 84,0 млн.м³ з середніми витратами 32,4 м³/с.* Протягом місяця витрати коливались від 26 до 39 м³/с.

р. Оскіл (580 км)

- *в/п Куп'янськ (121 км)* - Об'єм притоку склав 63,1 млн.м³ (108% місячної норми), з нього об'єм скиду з Старооскільського водосховища (Російська Федерація) склав 5,2 млн.м³ або 8 %.

Середні витрати 24,3 м³/с, коливались протягом місяця від 20 до 27 м³/с. *За останні 11 років водність, наближена по водності до 2009 з об'ємом стоку 60,9млн.м³ з середніми витратами 23,5 м³/с.*

- *гребля Червонооскільського водосховища (12 км)* - об'єм скиду склав 46,7млн.м³, скид здійснювався витратами 12,0 м³/с, за місяць без змін.

Об'єм забору в канал Сіверський Донець Донбас склав 40,8 млн.м³ (середніми витратами 11,2 м³/с), решта – 5,9 млн.м³ для потреб Луганської області.

- *в/п Яремівка (кордон Харківської та Донецької областей, 573 км)* - об'єм стоку склав 156,1 млн.м³ середніми витратами 60,2 м³/с, з яких скиди з Червонооскільського водосховища

склали 30% (46,7 млн.м³). Протягом місяця витрати коливались від 55,5 до 68 м³/с. **Наближенням по водності роком є 2007 рік з об'ємом стоку 154,6млн.м³ та середніми витратами 59,6 м³/с.**

Донецька область:

р. Сіверський Донець

- **в/п Райгородська гребля (522 км)** – об'єм скидів на нижче розташовану ділянку для підтримання водності в Донецькій і Луганській областях (після забору в канал Сіверський Донець – Донбас в об'ємі 40,78млн.м³ (середніми витратами 15,73 м³/с) склав 92,6 млн.м³ середніми витратами – 35,7м³/с при санітарних 22м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 28,3 до 49,5м³/с.

- **в/п Райстародубівка (кордон Донецької і Луганської областей, 510 км)** - об'єм стоку склав 112,3 млн.м³ середніми витратами 43,3 м³/с за рахунок скидів через Райгородську греблю та стоку р. Казенний Торець. Протягом місяця витрати коливались від 35 до 52 м³/с.

р. Казенний Торець (518 км)

- **в/п Слов'янськ (21км)** - об'єм стоку склав 11,5 млн.м³ середніми витратами 4,4 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 2,42 м³/с до 6,86 м³/с. **За останні 11 років роком аналогом по водності є 2008 рік з об'ємом стоку 10,4 млн.м³ середніми витратами 4,0 м³/с.**

Луганська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Лисичанськ (430 км) - об'єм стоку склав 128,2 млн.м³ середніми витратами 49,5 м³/с.

Протягом місяця витрати коливались від 38 до 70 м³/с. *За останні 11 років роком аналогом по водності є 2010 рік з об'ємом стоку 121,7 млн.м³ середніми витратами 47,0 м³/с.*

Висновок:

Водність р. Сіверський Донець в Харківській області в травні по в/п Печеніги 90 %, в/п Куп'янськ та по в/п Ізюм за рахунок місцевого стоку - до 50 % забезпеченості.

Використання водосховищ комплексного призначення басейну Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра за червень 2017 р.

Аналіз роботи водосховищ проведено по 8 основних водосховищах, в яких акумулюється основний ресурс в басейнах річок Сіверського Дінця, Приазов'я та Дніпра для забезпечення потреб населення та галузей економіки регіону, а також такі, що знаходяться в каскадах та є транскордонними.

У зв'язку зі змінами підконтрольних територій в Донецькій і Луганській областях з ІІ півріччя 2014 року встановлення режимів роботи водосховищ в зоні діяльності басейнового управління забезпечується по 28 водосховищ, загальним об'ємом – 1791,1 млн.м³ (91%), з яких 16 водосховищ в Харківській області загальним об'ємом – 1353,4млн.м³ (90%), 12 водосховищ в Донецькій області загальним об'ємом – 437,7 млн.м³ (74%).

Харківська область:

По басейну р. Сіверський Донець :

Печенізьке водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) - НПР 383 млн.м³ (р. Сіверський Донець, 874 км):

Наповнення водосховища на кінець червня склало – 373 млн.м³ (97,4% від НПР).

Об'єм притоку склав 19,6 млн.м³. Об'єм скиду склав 31,1 млн.м³, середніми витратами 12м³/с.

За червень об'єм наповнення водосховища зменшилось на 17 млн.м³.

Забір на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал" смт. Кочеток забір з р. Сіверський Донець) склав 12,356 млн.м³, (середньодобові витрати – 4,8м³/с).

Червонооскільське водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР 435,1 млн.м³ (р. Оскол, 12 км):

Наповнення водосховища на кінець червня склало 415,8 млн.м³ (95,6% від НПР). Об'єм притоку склав 63,1 млн.м³.

Об'єм скиду склав 46,7 млн.м³, середніми витратами 18 м³/с.

За червень об'єм наповнення водосховища зменшився на 11 млн.м³.

Об'єм забору в канал Сіверський Донець Донбас склав 35,45млн.м³ (середніми витратами 12,7м³/с), решта – 40,75 млн.м³ для потреб Луганської області.

Краснопавлівське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР – 410 млн.м³.
наповнення – 184,875 млн. м³, за місяць зменшилося на 5,57 млн. м³. За місяць забрано води на м. Харків 3,567 млн. м³ (середньодобові витрати - 1,38 м³/с).

По басейну Сіверський Донець

Донецька область:

Буглегорське водосховище (технічне водопостачання) – НПР 162млн.м³ (р.Лугань, 182км):

На кінець червня об'єм водосховища склав 148,69 млн.м³ – 91,8% при скиді в нижній б'єф 0,05 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні санітарних з метою сталого водопостачання водокористувачів протягом літньої межени.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,13 млн.м³.
За червень водосховище наповнено на 0,15 млн.м³.

Миронівське водосховище (технічне водопостачання) – НПР 20,5млн.м³(р.Лугань, 172км):

На кінець червня об'єм водосховища склав 19,63 млн.м³ – 95,8% при скиді в нижній б'єф 0,06 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні санітарних з метою сталого водопостачання водокористувачів протягом літньої межени.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,16 млн.м³.

За червень водосховище спрацьоване на 0,5 млн.м³.

Об'єм наповнення водосховища найбільший за останні 8 років.

По басейну річок Приазов'я:

КП „Компанія „Вода Донбасу“:

Підконтрольна Україні територія

Павлопільське водосховище (технічне водопостачання, зрошення, риборозведення) – НПР – 64,2 млн.м³ (р. Кальміус, 45 км):

На кінець червня об'єм водосховища склав 57,7 млн.м³ – 89,9% при скиді в нижній б'єф 4м³/с. Скиди здійснювались в межах 4 м³/с для забезпечення достатньої водності в місцях нижче розташованих водозаборів підприємств водокористувачів з передбаченим постійним скидом (з урахуванням санітарного скиду 0,5 м³/с) не менше ніж 4 м³/с.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 10,4 млн.м³.

За червень водосховище спрацьовано на 0,5 млн.м³.

Старо-Кримське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР 41,00 млн.м³, (р.Кальчик, 23 км):

На кінець червня об'єм водосховища склав 37,6 млн.м³ – 93,4% при скиді в нижній б'єф 0,1м³/с. Скиди впродовж червня здійснювались в межах санітарних.

Забір води на м. Маріуполь склав 3,62 млн.м³. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,3 млн.м³.

За червень водосховище спрацьоване 1,72 млн.м³.

Басейн р. Дніпро

Підконтрольна Україні територія

ВП «Курахівська ТЕС» ДТЕК «Східенерго»:

Курахівське водосховище (технічне водопостачання) – НПР – 62,5 млн.м³ (р. Вовча, 276 км):

На кінець червня об'єм водосховища склав 62,92 млн.м³ – 100,7%, при скиді в нижній б'єф 0,01м³/с. Протягом червня скиди здійснювались в межах 0,01 на рівні санітарних витрат з метою підтримання з акумульованих запасів. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,03млн.м³.

За червень об'єм наповнення водосховища без змін.

Об'єм наповнення водосховища є типовим для даного періоду року.

Луганська область

На підконтрольній території в зоні діяльності басейнового управління водосховищ комплексного призначення, які використовуються для забезпечення потреб населення та галузей економіки та регулюють річковий стік, відсутні.

Висновок:

Основні водосховища в межах Харківської та Донецької областей (за наявних даних), які регулюють річковий стік в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро та Приазов'я, працювали у відповідності з Правилами експлуатації, рекомендаціями Міжвідомчої комісії (від 08.06.2017 року) в межах затверджених Держводагентством режимів роботи водосховищ і водогосподарських систем басейнів річок Сіверського Дінця, Дніпра та Приазов'я на літньо-осінню межень 2017 року.

Протягом червня, водосховища працювали з урахуванням екологічних вимог з метою забезпечення потреб населення та галузей економіки водними ресурсами в басейні Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра на період літньо-осінньої межени.

Основні руслорегулюючі водосховища р. Сіверський Донець (Печенізьке та Червонооскільське) в продовж червня режим встановлювався для забезпечення роботи нижче розташованих руслових водозаборів.

Печенізьке – скид протягом червня КП «Харківводоканал» здійснювався без змін на рівні 12 м³/с.

Червонооскільське – скид протягом червня КП «Компанія «Вода Донбасу» здійснювався без змін на рівні 18 м³/с.

Краснонапівське водосховище, яке є наливним та є одним з головних джерел водозабезпечення населення міста Харкова та інших населених пунктів Харківської області.

За місяць з водосховища було забрано 3,57млн.м³ (середньодобові витрати – 1,38м³/с).

По водосховищам комплексного призначення по басейнах:

р. Сіверський Донець складає 270,27 млн.м³ – 88,6% (аналогічний період минулого року – 88,4%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну р. Сіверського Дінця зменшився на 3,39 млн. м³.

Вільна ємність у водосховищах басейну р. Сіверського Дінця – 25,1 млн.м³, з яких 13,31 млн.м³ вільної ємності по Вуглегірському водосховищу (Вуглегірська ТЕС); 3,67 млн.м³ по Трав'янському водосховищу (Харківське облводресурсів).

р. Дніпро – складає 86,78 млн. м³ – 87,0 % (аналогічний період минулого року – 88,1%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну Дніпра зменшився на 1,29 млн.м³.

Вільна ємність у водосховищах басейну р. Дніпра – 6,4млн. м³, з яких 5,02млн.м³ вільної ємності по Олександрівському водосховищу (Харківське облводресурсів); 1,8 млн.м³ по Орільському водосховищу (управління каналу Дніпро-Донбас).

річки Приазов'я – складає 95,3 млн. м³ – 91,8% (аналогічний період минулого року – 93,6%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну річок Приазов'я зменшився на 2,18млн. м³.

Вільна ємність у водосховищах басейну р. Приазов'я складає 8,99 млн. м³, з яких 6,48 млн. м³ вільної ємності по Павлопільському водосховищу (КП «Компанія «Вода Донбасу»); 2,51 млн. м³ по Старо-Кримському водосховищу (використовується для питних потреб м. Маріуполь, КП «Компанія «Вода Донбасу»).

Впродовж місяця режими роботи наливних водосховищ (КП «Компанія «Вода Донбасу») системи каналу Сіверський Донець – Донбас на підконтрольній території: Артемівське - об'єм наповнення зменшився на 0,02 млн. м³ (101,3%).

На тимчасово непідконтрольній території: Горлівське - об'єм наповнення залишився без змін (99,9%), Макіївське - об'єм наповнення зменшився на 0,07 млн.м³ (96,7%), Верхне-Кальміуське - об'єм наповнення збільшився на 1,8 млн. м³ (81,3%). За місяць об'єм наповнення наливних водосховищ збільшився на 1,71млн. м³ (94,8%).

Стан водозабезпеченості в районі поверхневих водозаборів

З метою забезпечення своєчасного і дієвого контролю за розвитком водогосподарської ситуації на водних об'єктах в місцях розташування основних поверхневих питних та технічних водозаборів, можливості оцінки умов для їх сталої роботи у маловодні періоди року виділено 28 найбільш великих водозаборів, які потребують особливої уваги, як за значним обсягом води, так і з необхідності підтримання достатніх рівнів води для їх роботи, в т. ч. по басейнах:

р. Сіверський Донець - 18 водозаборів, з них на підпорі – 7;

річок Приазов'я – 9 водозаборів на підпорі;

р. Дніпро – 1 водозабір на підпорі.

Впродовж червня на річках басейнів р. Сіверський Донець та Приазов'я спостерігався повільний спад рівнів води. Рівні води коливались від 0,30 м до 1,2 м вище мінімальної відмітки сталої їх роботи.

По водозаборах які знаходяться на підпорі (в т. ч. питні) відмітки рівнів води були вищими за мінімальні відмітки їх сталої роботи та впродовж місяця коливались від 1,3 до 14,7 м вище мінімальної відмітки водозаборів.